

Profesor Bohdan Dobrzański

Profesor dr dr h.c. Bohdan Dobrzański, emerytowany profesor zwyczajny Uniwersytetu Rolniczego w Warszawie, członek Polskiej Akademii Nauk - urodzony 3 marca 1909 roku w Strutyńce - podjął pracę naukową 1 kwietnia 1933 r. na Politechnice we Lwowie. Tam też doktoryzował się u znakomitego gleboznawcy prof. A. Musierowicza.

Profesor Dobrzański jest wybitnym gleboznawcą, organizatorem instytucji naukowych i tematyki badawczej oraz wychowawcą licznej kadry naukowej.

Po zakończeniu wojny zorganizował Katedrę Gleboznawstwa na nowo utworzonym Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie na Wydziale Rolnym oraz w późniejszych latach również Katedrę Gleboznawstwa na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi. Profesor Dobrzański pełnił na tej Uczelni i w zorganizowanym przez siebie Uniwersytecie Rolniczym przez 9 lat obowiązki rektora. Za zasługi dla rozwo-

ju tych uniwersytetów i osiągnięcia naukowe przyznano Mu, w obu, tytuły doktora honoris causa.

Z inicjatywy Prof. Dobrzańskiego powstał unikalny w Polsce Instytut Agrofizyki Polskiej Akademii Nauk w Lublinie, którego był wieloletnim dyrektorem, a obecnie jest przewodniczącym rady naukowej. Prof. Dobrzański objął w roku 1969 kierownictwo Katedry Gleboznawstwa Uniwersytetu Rolniczego w Warszawie i wykonywał tę funkcję do chwili przejścia na emeryturę w 1979 roku.

Czcigodny Jubilat pełnił szereg zaszczytnych i odpowiedzialnych funkcji w Polskiej Akademii Nauk (wiele lat był członkiem Prezydium PAN, sekretarzem naukowym Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych, przewodniczącym Komitetu Gleboznawstwa i Chemii Rolnej oraz Komitetu Agrofizyki, wiceprzewodniczącym Komitetu „Człowiek i Środowisko”), oraz działał w Polskim Towarzystwie Gleboznawczym i innych organizacjach naukowych.

Badania naukowe, które Prof. Dobrzański inicjował, prowadził i koordynował, mają duże walory poznawcze i znaczenie dla praktyki rolniczej. Szczególnie cenne są prace o genezie, systematyce i ewolucji gleb, zwłaszcza rędzin, oraz z zakresu dynamiki właściwości wodnych gleb wytworzonych z lessów i piasków. Duże znaczenie mają prace nad wpływem działalności człowieka i erozji wodnej na ewolucję gleb. Szczególne zasługi włożył Prof. Dobrzański w rozwój badań agrofizycznych, ukierunkowując je na poznanie podstawowych cech i procesów fizycznych zachodzących w glebach, jak też na efekty zabiegów agrotechnicznych. Zainicjował też nowy kierunek badawczy - fizykę roślin i płodów rolnych - który jest niezwykle ważny dla prowadzenia prac hodowlanych i procesów technologicznych,

zmierzających do obniżenia zużycia energii oraz strat materiału konsumpcyjnego.

Na wyróżnienie zasługują monografie opracowane z innymi gleboznawcami, a mianowicie: „Rędziny Lubelszczyzny”, „Typologia właściwości gleb wytworzonych z gliny zwałowej zlodowacenia środkowopolskiego”, „Wartość rolnicza gleb wschodniej Polski” i „Powierzchnia właściwa gleb Polski”. Prof. Dobrzański jest również jednym z twórców kartografii gleboznawczej i współautorem mapy gleb Polski w skali 1:300 000, głównym redaktorem map gleb Polski w skali 1:500 000 i 1:1 000 000 z charakterystyką wyróżnionych gleb oraz współautorem mapy gleb Europy w skali 1:2 500 000 i 1:1 000 000 opracowanych z inicjatywy FAO.

Dzięki swym badaniom i umiejętności współpracy z innymi naukowcami szybko wysunął się Prof. Dobrzański na czoło polskich gleboznawców oraz stał się znanym i cenionym naukowcem poza granicami kraju. Wybrano Go bowiem na członka Węgierskiej Akademii Nauk, Wszechzwiązkowej Akademii Nauk Rolniczych ZSRR, Akademii Nauk Rolniczych NRD oraz na członka honorowego Wszechzwiązkowego Towarzystwa Gleboznawców ZSRR i członka korespondenta Niemieckiego Towarzystwa Gleboznawców RFN.

Prof. Dobrzański opublikował sam lub ze współautorami, ponad 330 pozycji, z czego około połowa to prace badawcze. Dużą popularnością cieszą się podręczniki, skrypty i specjalne opracowania szkoleniowe z gleboznawstwa (ponad 70 pozycji) autorstwa Prof. Dobrzańskiego. Dużą zasługą Jubilata jest utworzenie i kierowanie redakcją czasopisma „Polish Journal of Soil Science” oraz zorganizowanie druku specjalnych zeszytów pt. „Problemy Agrofizyki”.

Prof. Dobrzański promował 30 doktorów nauk, spośród których 9 nadano tytuł naukowy profesora, a kilkunastu docenta.

Ogromne obowiązki wynikające z licznych funkcji i zaabsorbowania działalnością naukową nigdy nie zamykały drogi do Prof. Dobrzańskiego kolegom, przyjacielom, a nade wszystko młodzieży, dla której rezygnując z prawa do wypoczynku i osobistego życia zawsze znajdował czas.

J. Gliński